

น.ส.ศุภลักษณ์ ด้านไพบูลย์: รูปแบบ วิธีการนำเสนอและปัจจัยที่มีผลต่อรายการสนทนาข่าวของสถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3. (FORMAT, PRESENTATIONS AND FACTORS INFLUENCING THE PATTERN OF CHANNEL 3 NEWS TALK PROGRAM) อ.ที่ปรึกษา: รศ.ดร.อุบลรัตน์ ศิริยุวศักดิ์, 246 หน้า.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษารูปแบบ วิธีการนำเสนอและศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อรายการสนทนาข่าวสถานีโทรทัศน์ช่อง 3 โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยวิเคราะห์รูปแบบและเนื้อหารายการของรายการข่าววันใหม่ รายการเช้าวันใหม่ รายการเรื่องเล่าเช้านี้ รายการเที่ยงวันทันเหตุการณ์ และรายการเรื่องเด่นเย็นนี้ ที่ออกอากาศระหว่างพ.ศ. 2548-2549 และการสัมภาษณ์เจาะลึก

ผลการวิจัยพบว่า พัฒนาการรายการข่าวสถานีโทรทัศน์ช่อง 3 แบ่งเป็น 3 ยุค คือ 1) ยุคเริ่มต้น พ.ศ. 2513-2528 ช่อง 3 ต้องเสนอข่าวร่วมกับช่อง 9 เป็นเวลา 5 ปี ทำให้ขาดอิสระในการทำงาน 2) ยุคเปลี่ยนแปลง พ.ศ. 2529-2545 ช่อง 3 แยกไปดำเนินการข่าวเอง มีการเปลี่ยนนโยบายและผังข่าว และนำดารามาอ่านข่าวเพื่อเพิ่มสีสัน 3) ยุคปรับเปลี่ยนวิธีการนำเสนอ พ.ศ. 2546-ปัจจุบัน ช่อง 3 เสนอรายการข่าวในรูปแบบสนทนาหรือการเล่าข่าว

จากการศึกษาพบว่ารายการสนทนาข่าวสถานีโทรทัศน์ช่อง 3 มีรูปแบบรายการเป็นสนทนาหรือเล่าข่าว โดยแบ่งเป็น 2 รูปแบบย่อยคือ 1) รูปแบบข่าวภาคปกติ (news bulletin) มีลักษณะการรายงานที่เป็นทางการและบรรยากาศที่จริงจัง 2) รูปแบบรายการสนทนานั้นถึง (news talk) มีลักษณะไม่เป็นทางการเน้นการเล่าข่าว ให้ความเพลิดเพลินผสมผสานการแสดงความคิดเห็น

ด้านวิธีการนำเสนอพบว่ามี 3 วิธีคือ 1) การรายงาน / อ่านข่าว ได้แก่ รายการเที่ยงวันทันเหตุการณ์ และรายการเรื่องเด่นเย็นนี้ 2) การวิเคราะห์ / ตีความ ได้แก่ รายการข่าววันใหม่ รายการเรื่องเล่าเช้านี้ 3) การผสมผสานระหว่างการอ่านและวิเคราะห์ ได้แก่ รายการเช้าวันใหม่ ผู้ดำเนินรายการสนทนาข่าวมีหน้าที่ในการเสนอข่าวให้ดึงดูดความสนใจ และลีลาเฉพาะตัวและการตีความข่าว ทำให้ผู้ดำเนินรายการกลายเป็นผู้มีชื่อเสียงในโลกของข่าว

เนื้อหาของรายการสนทนาข่าวแบ่งออกเป็น 3 ส่วนคือ ข่าวเบา (soft news) ข่าวหนัก (hard news) และโฆษณา (advertisement) โดยพบว่าทุกรายการนำเสนอข่าวเบามากกว่าข่าวหนัก และมีสัดส่วนโฆษณามากกว่าเนื้อหาข่าวในบางรายการ

ปัจจัยที่มีผลต่อรูปแบบและวิธีการนำเสนอรายการสนทนาข่าว ได้แก่ นโยบายการทำข่าวให้เข้าใจง่ายและเข้าถึงประชาชน สภาวะการแข่งขันทางธุรกิจ ความเป็นเจ้าของสื่อ และสภาวะทางการเมือง

กล่าวโดยสรุป รายการสนทนาข่าวทางสถานีโทรทัศน์ช่อง 3 ทำให้ข่าวโทรทัศน์เข้าใจง่ายและได้รับความนิยมกว้างขวาง (news popularization) รายการข่าวเปลี่ยนสถานะมาเป็นแนวพาณิชย์นิยมมากขึ้น (news commercialization) และผู้ดำเนินรายการกลายเป็นผู้นำทางความคิดเห็น มีหน้าที่ใหม่คือการวิพากษ์วิจารณ์และตีความข่าว (news interpretation)

The objectives of this research are; to study the format and presentation styles, and the factors influencing the pattern of Channel 3 news talk programs. In-depth interview, format and content analyses are used to study 5 news talk programs in 2005-2006. These are Khao Wan Mai, Chao Wan Mai, Rueng Lao Chao Nee, Tiangwan Tan Hedkarn, and Rueng Den Yen Nee.

The research found that there are 3 periods in the development of Channel 3's news programs. 1) The early stage during 1970-1985 which Channel 3's news production was subsumed under Channel 9. 2) The transition stage during 1986-2002 which Channel 3 produced its own news program. Actors and actresses were brought in to present news. 3) The stage of news talk format starting from 2003.

The study found that there are 2 sub-format in Channel 3's news talk program. 1) news bulletin in the main evening news bulletin which is presented in the formal reading style. 2) news talk in the morning programs which are presented in an infotainment and sensationalized tabloid style.

The presentation styles of Channel 3's news talk program can be divided into 3 main types. 1) News reading in Tiangwan Tan Hedkarn and Rueng Den Yen Nee programs. 2) News commentary in Khao Wan Mai and Rueng Lao Chao Nee programs. 3) Hybrid style of news reading and commentary in Chao Wan Mai program. The hosts of these programs have to make their presentation of news attractive to the audiences. They become celebrity because of their personal and unique style, coupled with their role as interpreter of news.

The analyses of news content in Channel 3's news talk programs showed that they are consisted of soft news, hard news, and advertisement. There are more soft news than hard news in all of the programs. In some programs there are more advertisement than news content.

The factors that influenced the format and the presentation styles of Channel 3's news talk program are: the station's policy on news accessibility, market competition, ownership and political environment.

In summary, the new format and presentation styles of Channel 3's news talk programs have largely popularized television news, commercialized news production and made news presenters into news interpreter.